

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

РО «ВДНЗ «ТХІ»

Борщевич В.Т.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Загальна Психологія»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Бакалавр богослов'я
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань В 8 «Богослов'я»
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма: Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти бакалавр за спеціальністю В «Богослов'я»
(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено Методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
від «29» серпня 2025 р., протокол № 1

2025/2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна Психологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою ТХІ зі В8 «Богослов'я» галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

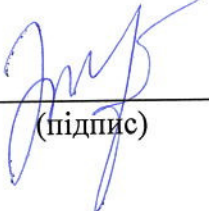
Розробники: викладач – Ашихміна М.В.

Рецензенти:

Робоча програма рекомендовано на засіданні кафедри Богослов'я
Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри д-р. богосл. наук Черенков М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Гарант програми д-р. істор. наук Борщевич В.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

**Розподіл обсягу навчальної дисципліни у годинах
за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять**

Загальна психологія	
4 кредити ЄКТС (120 год.)	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
Перший	Перший
Семестр	
I	I
Лекції (можливе проведення з використанням технологій дистанційного навчання)	
30 год.	8 год.
Семінарські заняття (можливе проведення з використанням технологій дистанційного навчання)	
30 год.	8 год.
Самостійна робота	
60 год.	104 год.

Формування загальних компетентностей

Дисципліна «Загальна психологія» спрямована на формування у студентів наступних загальних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою «Богослов'я»:

- **ЗК 5.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» студент має:

знати:

- основні етапи розвитку психологічної науки, предмет та завдання сучасної психології, методи психології;
- фізіологічні основи психіки, її сутність та функції;
- класифікацію психічних процесів, станів та властивостей;
- структуру вольового вчинку та вольової дії;
- типи темпераменту та характеру;
- періодизацію вікових криз та види конфліктів;

вміти:

- порівнювати класичні та сучасні напрями психології;
- характеризувати основні психічні процеси, стани та властивості.
- визначати тип темпераменту за поданими характеристиками;
- пояснювати загальні властивості характеру;
- обирати відповідні стратегії подолання конфліктів;

комунікація:

- послідовний розвиток думки;
- аргументація твердження та відповіді;
- здатність до формулювання висновків та пропозицій;

автономність та відповідальність:

- самостійний та творчий підхід до виконання завдань;
- пошук та опрацювання окремих джерел дослідження;
- проходження онлайн-курсу;
- робота у межах мікрогрупи та академічної групи студентів.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» студенти мають можливість досягти наступних програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Богослов'я»:

- **ПРН 6.** Мати концептуальні знання з гуманітарних та соціальних наук, необхідні для критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері богослов'я.

Структура навчальної дисципліни

Тематика занять	Розподіл годин між формами освітнього процесу та видами навчальних занять					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	Лекції	Семінари	Самостійна робота	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Тема 1. Загальна психологія як наука	2	2	4	2	4	8
Тема 2. Психіка як ідеальне утворення	2	2	4			6
Тема 3. Класичні напрями розвитку психології	2	2	6			8
Тема 4. Сучасні напрями розвитку психології	2	2	6	2	4	8
Тема 5. Психологія уваги	2	2	4			6
Тема 6. Психологія відчуттів	2	2	4			6
Тема 7. Психологія сприймання	2	2	4	2	2	8
Тема 8. Психологія пам'яті	2	2	4			8
Тема 9. Психологія мислення.	2	2	4			8
Тема 10. Психологія уяви	2	2	2	2	2	6
Тема 11. Психологія емоцій	2	2	4			6
Тема 12. Психологія волі	2	2	4			6
Тема 13. Психологія темпераменту	2	2	4			8
Тема 14. Психологія характеру	2	2	4			8
Тема 15. Психологія конфліктів	2	2	2			4
Всього	120 год.			120 год.		

Форми поточного, семестрового контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль спрямований для забезпечення зворотної комунікації між студентами та викладачем, визначення рівня відповідності набутих студентами знань та умінь вимогам локальних та нормативних документів вищої освіти. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, має на меті перевірку рівня засвоєння навчального матеріалу та

підготовленості студента до його практичного використання у подальшій професійній діяльності.

Основною формою поточного контролю є участь студента у семінарських заняттях (виступи, доповнення, уточнення, демонстрація та пояснення презентаційних матеріалів, доповіді, постановка проблемних, дискусійних питань).

Формою підсумкового (семестрового) контролю студентів за наслідками вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» є екзамен.

Результати навчання студентів оцінюються за 100 бальною системою, оцінкою ЄКТС та національною шкалою:

Оцінка за 100 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою та школою інституту	
90-100	A	5	Відмінно
85-89	B	4	Дуже добре
75-84	C	4	Добре
65-74	D	3	Задовільно
60-64	E	3	Достатньо
35-59	FX	2	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	2	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

1. Для студентів денної форми навчання:

- відвідування лекційних занять – 0-15 балів (1 бал за кожне відвідування);
- участь студента на семінарському занятті – 15-45 балів (від 1 до 3 балів за одне семінарське заняття з відповідним розподілом балів: оцінка «3» - дорівнює 1 балу, оцінка «4» - 2 балам, оцінка «5» - 3 балам);
- успішне проходження онлайн-курсу, що підтверджене відповідним сертифікатом – 10 балів;
- екзамен – 0-30 балів.

2. Для студентів заочної форми навчання:

- відвідування лекційних занять – 0-8 балів (2 бала за кожне відвідування);
- участь студента на семінарському занятті – 12-20 балів (від 3 до 5 балів за одне семінарське заняття з відповідним розподілом балів: оцінка «3» - дорівнює 3 балам, оцінка «4» - 4 балам, оцінка «5» - 5 балам);
- виконання завдань самостійної роботи студента – 0-22 балів;
- успішне проходження онлайн-курсу, що підтверджене відповідним сертифікатом – 20 балів;
- екзамен – 0-30 балів.

Політика академічної доброчесності

Дотримання принципів та політики академічної доброчесності є наскрізною лінією навчання студентів у ТХІ. Під час реалізації навчальної дисципліни «Загальна психологія» викладач у першу чергу сам демонструє студентам дотримання ним принципів та політики академічної доброчесності та надихає студентів до їх впровадження у навчальну діяльність.

Студент, виступаючи на семінарському занятті, використовуючи демонстраційні матеріали, має обов'язково вказати джерела, використані ним для підготовки виступу чи презентації. Сприймаючи лекційний матеріал, студент має право запитати у викладача джерела відповідної інформації, а викладач має обов'язково зазначити використані ним джерела/ресурси.

Програма навчальної дисципліни

Тематика та зміст лекційних і семінарських занять:

Тема 1. Загальна психологія як наука

1. Етапи розвитку психології.
2. Становлення і розвиток психологічної науки.
3. Предмет та завдання сучасної психології.
4. Методологія і методи психології.

Тема 2. Психіка як ідеальне утворення

1. Фізіологічні основи психіки.
2. Сутність і функції психіки.
3. Свідомість як складова частина психіки.
4. Несвідоме як складова частина психіки.

Тема 3. Класичні напрями розвитку психології

1. Структуралізм та функціоналізм.
2. Біхевіоризм.
3. Гештальтпсихологія.
4. Психоаналіз.

Тема 4. Сучасні напрями розвитку психології

1. Когнітивна психологія.
2. Гуманістична психологія.
3. Генетична психологія.
4. Екзистенційна психологія.

Тема 5. Психологія уваги

1. Загальна характеристика уваги.
2. Фізіологічні основи уваги.
3. Види та властивості уваги.

4. Розвиток та виховання уваги.

Тема 6. Психологія відчуттів

1. Загальна характеристика відчуттів.
2. Фізіологічні основи відчуттів.
3. Види відчуттів.
4. Властивості відчуттів.

Тема 7. Психологія сприймання

1. Загальна характеристика сприймання.
2. Фізіологічні основи сприймання.
3. Види сприймання.
4. Властивості сприймання.

Тема 8. Психологія пам'яті

1. Загальна характеристика пам'яті.
2. Фізіологічні основи пам'яті.
3. Види, механізми та процеси пам'яті.
4. Інтелект та його складові частини.

Тема 9. Психологія мислення.

1. Загальна характеристика мислення.
2. Фізіологічні основи мислення.
3. Розумові операції.
4. Види мислення.

Тема 10. Психологія уяви

1. Загальна характеристика уяви.
2. Фізіологічні основи уяви.
3. Способи творення образів уяви.
4. Види та розвиток уяви.

Тема 11. Психологія емоцій

1. Загальна характеристика емоційної сфери.
2. Фізіологічні основи емоційних реакцій.
3. Функції емоцій.
4. Емоціогенні стани.

Тема 12. Психологія волі

1. Загальна характеристика волі.
2. Структура вольового вчинку та вольової дії.
3. Вольові процеси та вольові стани.
4. Сила волі. Виховання та самовиховання волі.

Тема 13. Психологія темпераменту

1. Загальна характеристика темпераменту.
2. Психологічні властивості темпераменту.
3. Типи темпераменту.
4. Прояв темпераменту в діяльності.

Тема 14. Психологія характеру

1. Загальна характеристика характеру.
2. Психологічна структура характеру.
3. Загальні властивості характеру.
4. Типи характерів.

Тема 15. Психологія конфліктів

1. Поняття «Конфлікт», «Критична життєва ситуація», «Криза».
2. Періодизація вікових криз.
3. Види конфліктів.
4. Стратегії подолання конфліктів.

Рекомендована література

Основна

1. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум. Суми: Університетська книга, 2023. - 352 с.
2. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. - 388 с.
3. Максименко С. Д. Загальна психологія. Видання 3-є, перероблене та доповнене. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 272 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія / К.: Ліра-К, 2020. – 564 с.
5. Ловка О. В., Борисенко Л. Л., Колесніченко Л. А., Музичко Л. В., Тімакова А. В., Лавриненко Д. Г. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки [Електронний ресурс]: - К.: КНЕУ, 2019. – 390 с.
6. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки [Електронний ресурс]: Навч. посіб. / О. В. Ловка, Л. Л. Борисенко, Л. А. Колесніченко, Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Д. Г. Лавриненко / За заг. ред. О. В. Ловкої. — К.: КНЕУ, 2019. — 390 с.
7. Тамара Марценюк. «Захисники галактики»: влада і криза в чоловічому світі / Т. Марценюк ; Іл. Марії Кінович. Київ : Видавничий дім «КОМОРА», 2020. - 256 с.
8. Психологія: Навч. Посібник. / О. В. Винославська, О. А. Бреусенко-Кузнєцов, В. Л. Зливков та ін.; За наук. Ред. О. В. Винославської. – Київ: Фірма «ІНКІОС», 2005. – 352 с.
9. Загальна психологія: Навч. Посібник / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – К. : Просвіта 2005. – 464 с.

10. Активізація когнітивних процесів у спілкуванні : методичний посібник [В. П. Казміренко, З .Ф. Сіверс, В. М. Духневич та ін.] ; за ред. В. П. Казміренка. – К. : Міленіум, 2011. – 268с.
11. Видра О. Г. Вікова та педагогічна психологія. Навч. посіб / О. Г. Видра. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 112 с.
12. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017 – 548 с.
13. Загальна психологія : Навч. посібник / За ред. Л. Долинської, О. Скрипченко. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
14. Загальна психологія: Хрестоматія : Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Каравела, 2007. – 640 с.
15. Загальна психологія: Хрестоматія: Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук. – К.: Каравела, 2007. – 640 с.
16. Максименко С. Д. Генеза здійснення особистості : [наукова монографія] / Сергій Дмитрович Максименко. – К. : Вид-во ТОВ «КММ», 2006. – 240 с.
17. Павелків Р.В. Загальна психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2013. – 570 с.
18. Савчин М. В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2007. – 424 с.
19. Савчин М.В. Загальна психологія : Навчальний посібник / М.В. Савчин. – К. : Академвидав, 2012. – 461 с. – (Серія «Альма-матер»).
20. Скок М.А. Історія психології від анімістичного світобачення до наукової рефлексії: Навчальний посібник. – Чернігів: ФОП Лозовий В. М., 2010. – 256 с.

Додаткова

1. Загальна психологія: В. В. Волошина, Л. В. Долинська, С. О. Ставицька, О. В. Темрук. Практикум: Навч. посібн. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 280с.
2. Варій М. Й. Психологія : Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури. — 2007. — 288 с.
3. Засекіна Л. В. Структурно-функціональна організація інтелекту: Монографія / Лариса Володимирівна Засекіна. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2005. – 370 с.
4. Макаренко М. В., Лизогуб В. С. Онтогенез психофізіологічних функцій людини. – Черкаси, Вертикаль, видавець ПП Кандич С. Г., 2011. – 256с.
5. Моргун В. Ф. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.Ф. Моргун, І. Г. Тітов. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 464 с.
6. Москаленко В. В. Психологія соціального впливу. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 448 с.
7. Носенко Е. Л. Сучасні напрями зарубіжної психології: психологія особистості : Підручник / Е. Л. Носенко, І. Ф. Аршава. – Д. : Вид-во ДНУ, 2010. – 327 с.

8. Орап М. О. Психологія мовленнєвого досвіду особистості : Монографія / Марина Олегівна Орап. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2014. – 480 с.
9. Палій А. Диференціальна психологія : Навч. посіб. – К. : Академвидав, 2010. – 432 с.
10. Пасічник І. Д. Мислення як предмет психології / І. Д. Пасічник // Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка». – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – Вип. 25. – С. 3–9..
11. Роменець В. А. Психологія творчості / В. А. Роменець. – К.: Либідь, 2001. – 288 с.
12. Савчин М. Здатності особистості : Монографія / Мирослав Савчин. – К. : Академвидав, 2016. – 288 с. – (Серія «Монографія»).
13. Савчин М. Методологеми психології : Монографія / Мирослав Савчин. – К. : Академвидав, 2013. – 224 с. – (Серія «Монографія»).
14. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи. Навч. посіб. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», - 2009. – 240с.
15. Соціокультурні та психологічні вектори становлення особистості: колективна монографія / О. Є. Блинова, С. І. Бабатіна, Т. М. Дудка, А. М. Одінцева та ін. / відпов. ред. О. Є. Блинова. Херсон : ФОР Вишемирський В. С. 2018. 428 с.
16. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.
17. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності / Т.М. Титаренко – К.: Либідь, 2003. – 376 с.
18. Фурман А.В. Ідея і зміст професійного методологування : [монографія] / Анатолій Васильович Фурман. – Тернопіль; ТНЕУ, 2016. – 378с.
19. Штепа О. С. Особливості загальної компетентності та її діагностика / О. С. Штепа // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 10. – С. 39-49.
20. Як будувати власне майбутнє : Життєві завдання особистості : [наукова монографія] / Т. М. Титаренко, О. Г. Злобіна, Л. А. Лепіхова та ін.; за наук. ред. Т. М. Титаренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 215 с.